

Projekt krokus

Metodické pokyny pro učitele

Obsah

O Projektu krokus	1
Historické pozadí holocaustu	2
Nežidovské oběti holocaustu	3
Proč sázíme žluté krokusy	4
Sázení krokusů	5
Časový plán Projektu krokus	6
Spravedlivý mezi národy	7
Vítáme diverzitu: oslavujeme to, co je nám společné	8
Diskuse a slova	9
Evropská unie	10-11
Další materiály a zdroje	12
Útrapy uprchlíků za holocaustu a dnes	13
Holocaust a jiné genocidy dvacátého století	13

O Projektů krokus

Projektů krokus je určený pro žáky a mládež ve věku od deseti let a účast na něm je bezplatná. Vznikl jako irská iniciativa v roce 2005 a postupně se rozšířil do dvanácti evropských zemí. Cílem je, aby se do projektu Krokus zapojily všechny členské státy Evropské unie.

Irská nadace pro osvětu o holocaustu (HETI) školám zdarma poskytne cibulky žlutých krokusů, které účastníci projektu na podzim zasadí jako připomínku jednoho a půl milionu židovských dětí a tisíců dalších dětí, jež zemřely během holocaustu. Žlutá barva připomíná Davidovu hvězdu, jež -) kterou byli Židé nuceni během nacistické vlády nosit. Krokusy vykvetou kolem Mezinárodního dne památky obětí holocaustu (27. ledna).

Palermo, Sicílie, Itálie.

Zatímco lidé budou obdivovat květiny, mládež může vysvětlit, co vlastně krokusy symbolizují a co se přihodilo dětem. Projektů krokus nabízí konkrétní možnost, jak přiblížit tematiku holocaustu mladým lidem a zvyšovat tak povědomí o nebezpečích rasismu a všech forem předsudků a diskriminace. Dozví se o důležitosti inkluze a respektu ke všem lidem bez ohledu na jejich etnickou příslušnost, postižení, sexuální orientaci nebo náboženské vyznání.

Tyto metodické pokyny pro učitele k projektu Krokus obsahují základní informace a návrhy, které mohou pedagogům v této snaze pomoci. Učitelé by si měli jazyk pokynů přizpůsobit tak, aby odpovídal věku žáků, jejich úrovni porozumění i dříve nabytým znalostem, případně místním podmínkám a tématům považovaným za zvláště citlivá.

Účastníci se mohou podělit o své zkušenosti s projektem na bezpečném facebookovém fóru (The Crocus Club) spravovaném nadací HETI, kde mohou vyvěšovat své fotografie, zveřejňovat komentáře a úvahy. Na této platformě mohou členové navazovat nová přátelství se školami, skupinami a jednotlivci doma i v zahraničí.

Sázíme žluté krokusy, abychom si připomněli děti, které zahynuly během holocaustu. Tímto způsobem na ně nezapomínáme a jejich památku a příběhy předáváme budoucím generacím.

Ambasadoři projektu Krokus

Účastníci projektu Krokus se stávají jeho ambasadory. Tím, že budete sdílet své zkušenosti s účastí na projektu, navnadíte své přátele, další školy a skupiny mládeže k tomu, aby se do projektu Krokus také zapojili. Počet účastníků tak každým rokem vzroste.

Certifikát o účasti si můžete stáhnout po naskenování QR kódu nebo na webu.

Certifikát
účasti ke
stáhnutí:

Historické pozadí holocaustu

Holocaust bylo systematické vyvraždění šesti milionů Židů a statisíců dalších obětí nacisty a nacistickými kolaboranty.

Německo se po porážce, kterou utrpělo v první světové válce (1914–1918) ocitlo ve značných hospodářských a společenských potížích.

Tisíce lidí zůstaly bez práce a trpěly hladem. Německý lid doufal, že jeho politici předáci tyto problémy vyřeší.

Že německou krizi dokáží vyřešit, to hlásali ve třicátých letech dvacátého století národní socialisté neboli nacisté, jak se jim později začalo ve zkratce říkat. Získali si tím širokou popularitu a v roce 1933 sestavili vládu. Jejich vůdcem byl Adolf Hitler. Období mezi lety 1933 a 1945 se proto často nazývá nacistickou érou. A právě v té době došlo k holocaustu.

Nacistům s Hitlerem v čele se znelíbil každý, kdo se stavěl proti jejich ideologii a politice. Pronásledovali příslušníky etnických menšin i odlišných kultur, národností a náboženství. Jejich terčem se stávali i slabí a bezbranní, například lidé trpící zdravotním postižením. Všem těmto skupinám nacisté ztrpčovali život. Našli si v nich vhodné obětní beránky, to znamená lidi, na které mohli shazovat vinu, ať už jednotlivě, či kolektivně, za problémy ostatních. Hlavním terčem obviňování byli Židé, které nacisté pronásledovali s výjimečnou krutostí. Nacistické pronásledování Židů, známé coby holocaust či šoa, představuje v evropské historii dvacátého století jedno z nejostudnějších období vůbec.

V září roku 1939 vtrhla německá vojska do Polska a vypukla druhá světová válka. Německá armáda se brzy prohnala přes většinu Evropy.

Nacisté poslali statisíce Židů z celé Evropy do ghatt a také pracovních, koncentračních a vyhlazovacích táborů. V těchto táborech byli vězněni i lidé nežidovského původu a se všemi se zacházelo s nesmírnou krutostí: často se udřeli k smrti, umrzli nebo zemřeli hladu. Ve vyhlazovacích táborech byli udřeni vyvražďováni jedovatým plynem. Celkem bylo zavražděno šest milionů Židů, včetně jednoho a půl milionu židovských dětí.

Je nesmírně důležité, abychom na toto hrůzné období evropské historie v letech 1933 až 1945 nikdy nezapomněli. Už nikdy nesmíme dopustit, aby kdokoliv, ať už jednotlivec, nebo skupina, zabíjel druhé a ubližoval jim jen proto, že se mu nezamlouvají nebo že nesouhlasí s jejich názory.

Maďarští Židé před nástupem do dobytčáků při deportaci do koncentračních táborů.

Děti s Davidovou hvězdou, Terezínské ghetto.

SLOVIČKA

Naučte se tato nová slova:

kolaboranti

etnické menšiny

ghetta

ideologie

sirotek

politika

obětní beránci

bezbranný

Definice těchto nových slov si můžete přečíst na webové stránce nadace HETI.

Žlutá hvězda

Davidova hvězda je židovský symbol. Ve všech zemích, kde vládli nacisté, donutili Židy, aby ji nosili viditelně na oblečení. Tím se Židé už na pohled lišili od ostatních.

Jaké to muselo být nosit z donucení žlutou hvězdu?

Jaké to bylo cítit se „jiný“?

Diskutujte o tom s třídou.

Nežidovské oběti holocaustu

Romové a Sintové

Do ghatt, koncentračních a vyhlazovacích táborů nacisté deportovali i tisíce Romů a Sintů. Romové byli také zavražděni na územích Sovětského svazu, která okupovali Němci. V romské tradici se příběhy předávají ústně z generace na generaci. Proto se přesné dění dnes dovíme jen stěží. Odhaduje se, že během holocaustu bylo nacisty zavražděno 250 000 až 500 000 Romů a Sintů. Dnešní generace Romů a Sintů navštěvují školy a univerzity. Zkoumají a zaznamenávají, co se stalo jejich předkům, a vše zapisují pro své potomstvo.

Amálie Schaichová byla sintská dívka, která se narodila jako jedno ze čtyř dětí romským rodičům ve východním Rumunsku. Schaichovi neudělali nic špatného, přesto je však nacisté rozdělili. V roce 1944 poslali Amálii do „cikánského tábora“ v Osvětimi, kde mnoho lidí zemřelo na kruté zacházení, podchlazení, hlad a nemoci. Amálie přežila Osvětim, válku i holocaust.

Sintové a Romové z celé Evropy si oběti romského holocaustu každoročně připomínají 2. srpna.

Amálie Schaichová, sintská dívka, Rumunsko.

Zdravotně postižení

Za holocaustu zavraždili nacisté tisíce duševně či tělesně postižených: tvrdili o nich, že „nejsou hodni života“. Celkem bylo nacisty za holocaustu zavražděno více než 300 000 zdravotně postižených. Manfred Bernhardt se narodil s mentálním postižením v roce 1929 do šťastné rodiny v německém Dortmundu. Když bylo Manfredovi třináct, jeho rodiče se nechali přesvědčit, že pro jeho dobro bude nejlepší, když ho pošlou do specializované dětské nemocnice v Aplerbecku, kde se o něj dobře postarají. Historikové se však domnívají, že Manfred tam byl kvůli svému postižení zavražděn. V červnu 1943 totiž za podezřelých okolností zemřel.

Manfred Bernhardt se svou sestrou Gerdou. Německo, 30. léta 20. století.

Poláci, Slované a další etnické menšiny

Nacisté pronásledovali a zavraždili statisíce Poláků a Slovanů. Během holocaustu zahynuly dva miliony Poláků a také tisíce Bělorusů, Slovinců, černochů, mišenců a příslušníků různých národních menšin. Nacistická ideologie na ně nahlížela jako na rasově podřadné skupiny, které by měly být z německé společnosti vyhlazeny. Tisíce jich bylo deportováno do koncentračních táborů, kde umírali na brutální zacházení, zimu, hlad a nemoci. Tisíce polských dětí byly uneseny do Německa na převychovu.

Polský vězeň Julian Noga v koncentračním táboře Flossenbürg, Německo, 1942.

Fotografie mišenky, která byla používána na přednáškách o rase a zdraví v Německu.

Gayové a lesby

Homosexualita zůstala v Německu a většině evropských zemí trestným činem až do 60. let, někde i déle. Nacisté se zaměřovali na gaye a lesby, kteří byli podle nich v přímém rozporu s německými ideály. Posílali gaye do koncentračních táborů, kde museli vykonávat těžší práce, dostávali méně jídla a byli vystaveni tvrdšímu zacházení než ostatní vězňové. Tisíce jich byly zavražděny anebo zemřely v důsledku hrůzných životních podmínek. Po válce bylo mnoho gayů posláno zpět do vězení, bez ohledu na roky strávené v nacistických táborech. Kvůli postojům veřejnosti mohli gayové vyprávět své příběhy jen velmi obtížně a pouze hrstka z nich se rozhodla o své zážitky podělit.

Albrecht Becker byl umělec a divadelní režisér. Otevřeně se hlásil ke své sexuální orientaci a od roku 1935 byl vězněn v několika koncentračních táborech. Přežil válku i holocaust.

Albrecht Becker.

SLOVÍČKA

Naučte se tato nová slova:

vysídlenci

pronásledování

krutost

svolat konferenci

uprchlická krize

Definice těchto nových slov si můžete přečíst na webové stránce nadace HETI.

Oběti holocaustu se staly také tisíce politických aktivistů a věřících křesťanů, kteří se nacistům vzepřeli a pomáhali Židům.

Proč sázíme žluté krokusy?

Smutek a naděje

Sázíme žluté krokusy, abychom si připomněli jeden a půl milionu židovských dětí a tisíce dětí nežidovských, které zemřely v holocaustu. Květy krokusů nám žlutou barvou připomenou Davidovu hvězdu, kterou byli Židé nuceni nosit za nacistické nadvlády. Květiny nám připomínají všechny děti, které zahynuly.

Nacisty byly zavražděny statisíce dětí, mnohé ale holocaust přežily. Z nich jsou dnes většinou prarodiče, kteří předali své životní příběhy svým dětem a vnoučatům. Jejich osudy nesmíme nikdy zapomenout. Musíme o nich vyprávět vlastním potomkům.

Když krokusy začátkem jara rozkvetou, vzpomeneme si na děti, které zemřely. Krásné květy nám ale také připomenou, že i po těch nejhrůznějších událostech začíná nový život, a my smíme doufat, že v budoucnu bude líp než dřív. Květiny nám připomínají, že na světě je pořád ještě plno krásy i naděje v budoucnost. Krokusy sázíme se smutkem, ale i s nadějí v srdci. Doufáme, že nakonec se do výsadby žlutých krokusů na památku všech dětí, které zemřely za holocaustu, zapojí mládež z celého světa.

Hanna Lehererová z Mnichova s Davidovou hvězdou. Narodila se v roce 1936, v šesti letech byla deportována do Rígy v Lotyšsku a tam zavražděna.

Elektroniczne Zakłady Naukowe z Wrocławia, Poland.

4. základní škola, Atény, Řecko

Děti sází krokusy s paní Sabinou Higginsovou v sídle irského prezidenta Áras an Uachtaráin.

Sázení krokusů

Cibulky krokusů se sázejí na podzim v období od půlky září do půlky listopadu. V různých zemích však jaro nastává v různou dobu. Na tom, kdy přesně krokusy rozkvetou, zase tolik nezáleží: důležité je, aby byly zasazeny na památku dětí, které zemřely v holocaustu, a abychom si na tyto děti vzpomněli, až krokusy pokvetou. Zároveň si tím připomínáme, jak důležité je přijímat lidi všech kultur a národností a vážit si jich.

Zahrada

Primary School No. 12
Kornela Makuszyński in
Otwocko, Poland.

Zasadte cibulky do úrodné půdy zhruba do hloubky 15 centimetrů. Zalijte je a nechte je odpočívat, dokud na jaře nevyraší ze země. Záhonek s krokusy můžete ohraničit provázkem. Některé školy sázejí krokusy do tvaru Davidovy hvězdy.

Květinové mísy

V zemích, kde v zimě příliš mrzne a venku je na výsadbu krokusů moc ledu a sněhu, se cibulky dají zasadit i do mísy či hrnku. Vysázejte cibulky podle pokynů výše. Až v míse vyraší první výhonky, postavte ji na okno, ale ne k topení!

Základní škola Pascoli,
Cento, Itálie

Truhlíky a květináče

- Dno nádoby pokryjte hliněnými střepy nebo kamínky.
- Naplňte ji úrodnou zeminou, případně kompostem.
- Zasadte cibulky.
- Zalijte je, zakryjte květináč černým igelitem a až do konce prosince ho zakrytý nechte stát venku, případně na tmném a chladném místě uvnitř (v kůlně nebo garáži).
- Poté igelit odstraňte a zkontrolujte, zda zemina nevyschla. Zalévejte podle potřeby.
- Postavte květináč na okno.

Krokusy vysázené ve tvaru
Davidovy hvězdy v zahradě
domu Russborough House
v irském hrabství Wicklow.

Caryna Camerinová z třetí generace přeživších holocaustu
se studenty ze základní školy Hansfield ETNS v Dublinu.

Časový plán Projektů krokus

TABULKA PROJEKTU KROKUS

Září:	Říjen:	Listopad:	Prosinec:	Leden:	Únor:	Březen:
Sázení cibulek 	Kontrola cibulek, nic se neděje 	Kontrola cibulek, nic se neděje 	Ze země raší první zelené výhonky 	Objevují se první žluté pupeny 	Krokusy rozkvétají 	Letos vykvetlo 42 krokusů

1. Přečtěte se žáky stránky 2–5 a diskutujte.
2. Rozhodněte, kam cibulky krokusů zasadíte. Datum a vhodné místo poznačte do kalendáře.
3. Sepište seznam všech, kdo krokusy sázeli.
4. Vyfoťte sázení krokusů. Fotky vyvěste na facebookový Klub Krokus. Jednu z fotek připíchněte na kalendář.
5. Prvních šest až osm týdnů se bude zdát, že se nic neděje. V některých zemích začnou krokusy rašit dřív, v jiných až později. Využijte tento čas k naplánování akce nebo projektu k Mezinárodnímu dni památky obětí holocaustu ve vaší škole.
6. Nakonec ze země vykouknou první zelené výhonky. Poznamenejte si datum do kalendáře. Vyfoťte rašící cibulky a fotky vyvěste na facebookový Klub Krokus.
7. Záhy poté se objeví žluté pupeny. Vyfoťte první z nich.
8. Pupeny se brzy rozvinou do krásných žlutých květů. Vyfoťte rozkvetlé krokusy a fotky vyvěste na facebookový Klub Krokus.
9. Spočítejte, kolik krokusů vykvetlo, a počet zapište do kalendáře.
10. Krokusy se rok co rok rozmnožují, takže celkový počet květů se zvyšuje. Čím víc lidí z celého světa se zapojí do jejich výsadby, tím víc krokusů poroste. Nakonec bude na světě rozkvétat víc než jeden a půl milionu krokusů na památku všech dětí, které zemřely v holocaustu.

Kalendář k projektu Krokus si můžete stáhnout po naskenování QR kódu nebo na webu holocausteducationireland.org/crocus-project

Spravedlivý mezi národy

Spravedlivý mezi národy je titul udílený lidem nežidovského původu, kteří za holocaustu riskovali život při záchraně Židů. Tento čestný titul uděluje Památník obětí a hrdinů holocaustu Jad Vašem od roku 1963 a od té doby jím bylo vyznamenáno více než 27 000 lidí, kteří pocházejí z různých zemí, hlásí se k různým národům, kulturám a náboženstvím. Všechny ale spojovala touha pomáhat bližním. Na světě dnes žijí tisíce Židů, kteří vděčí za život právě těmto statečným. O titulu Spravedlivý mezi národy si můžete přečíst na webu památníku Jad Vašem.

Více informací o titulu Spravedlivý mezi národy se dozvíte zde.

Více informací o akci Kindertransport se dozvíte zde.

Jednotlivci

Mary Elmesová, Irka z Corku a studentka, se za války nacházela ve Francii. Ona a její kolegové spolupracovali s kvakery na záchraně stovek židovských dětí před deportací do Osvětimi.

Mary Elmesová

Irene Sendlerová zachránila 2500 dětí z varšavského ghetta.

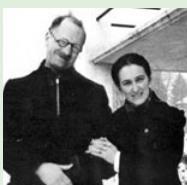
Irene Sendlerová

Metropolita **Chrysostomos** odmítl předat Němcům seznam jmen 275 Židů žijících na ostrově Zakynthos, čímž jim zachránil život. Jediné jméno, které do seznamu uvedl, bylo jeho vlastní.

Chrysostomos

Magda a André Trocmé z hugenotské vesnice Le Chambon-sur-Lignon ve Francii, kteří ukrývali Židy.

Magda a André Trocmé

Podnikatelé

Německý podnikatel **Oskar Schindler** zachránil v Krakově přibližně 12 000 Židů.

Oskar Schindler

Diplomaté

Raoul Wallenberg, švédský diplomat v Maďarsku, zachránil tisíce maďarských Židů.

Raoul Wallenberg

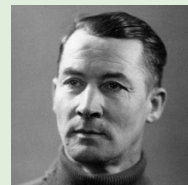
Chiune (Sempo) Sugihara, japonský konzul v litevském Kaunasu, se vzepl pokynům ministerstva zahraničí a vydal tranzitní víza pro více než 6 000 polských a litevských Židů.

Chiune (Sempo) Sugihara

Spravedliví Němci

Wilhelm Hosenfeld, německého důstojníka, rozlétlo pronásledování Židů a pomáhal jim, jak jen mohl.

Wilhelm Hosenfeld

Spravedliví Arabové

Khaled Abdelwahhab z Tuniska poskytl Annie Boukrisové a její rodině na několik měsíců úkryt na farmě, čímž jim zachránil život.

Khaled Abdelwahhab

Spravedliví muslimové

Bičakovi z Albánie ukryli před nacisty dvacet šest lidí židovského původu.

Bičakovi

Země

Dánsko: Obyvatelé Dánska zachránili svou židovskou komunitu tak, že ji trajektem převezli do bezpečí v neutrálním Švédsku.

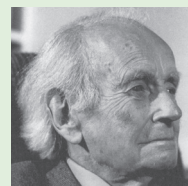

Bulharsko: Obyvatelé Bulharska odmítli vydat své židovské spoluobčany nacistům.

Hrdinové

Hubert Butler z Irsku pracoval ve vídeňském mezinárodním centru, kde obstarával víza pro Židy a další osoby prchající před nacistickou tyraní. Pomohl více než 2000 uprchlíkům dostat se do Británie, Irsku, Severní Ameriky a dalších zemí.

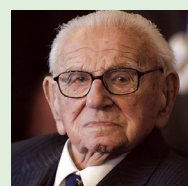
Hubert Butler

Monsignor Hugh O'Flaherty z Irsku pracoval za války ve Vatikánu. Byl součástí sítě, která pašovala Židy a další z Říma do bezpečí.

Monsignor Hugh O'Flaherty

Sir Nicholas Winton, anglický podnikatel, zachránil 669 židovských dětí z Československa tím, že pro ně v rámci akce Kindertransport zajistil odjezd osmi vlaků do Spojeného království.

Sir Nicholas Winton

Vítáme diverzitu: oslavujeme to, co je nám společné

Aktivity

Kruh

Postavte se s celou třídou do kroužku. Chytněte se za ruce a rozhlédněte se kolem. Vypadají všichni stejně, nebo se někdo odlišuje? Jsou všichni stejně vysokí? Má každý stejnou barvu pleti? Barvu vlasů? Barvu očí? I když se navenek může někdo lišit, žáci si jistě povšimnou, že všichni jsou rovnocennými členy kroužku. Pocházejí všichni žáci ze stejné kultury? Vyznávají totéž náboženství? Jsou ve třídě děti židovského původu? Vypadají jinak než ostatní? Představte si, jak velký by byl kruh, kdyby se měla chytit za ruce celá škola.

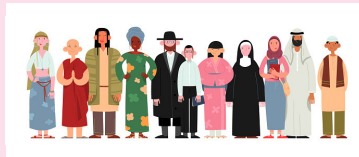
Ruce

Okopírujte nebo vyfoťte ruce všech žáků ve třídě anebo je požádejte, ať si ruce obkreslí na papír a vybarví. Papírové „ruce“ vystříhnete a vytvoříte z nich kruhovou koláž, v níž se budou ruce všech žáků dotýkat. Všimněte si, jak moc se ruce navzájem podobají, přestože se liší velikostí a barvou.

Poznávejte jiné kultury

Připravte si aktivitu, při níž se žáci dozvědí, jakou kulturu a tradice ctí

každý z nich. Nebo můžete do třídy pozvat někoho, kdo pochází z jiného prostředí či vyznává jiné náboženství, aby o něm žákům vyprávěl. Zkoumejte různé tradice, náboženské a státní svátky, zvláštní jídla, tradiční oděvy, lidové písně či vyprávění.

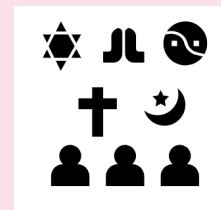
Oslavujte

Přiblížte si rozmanitost tradic různými způsoby, například pomocí fotografií, výkresů, koláží či hudby. Pozvěte žáky ostatních tříd, ať se přijdou podívat nebo si poslechnout, čím se vaše třída zabývá. Co dělají lidé odlišných tradic, když chtějí oslavit takové události, jako je narození dítěte, svatba či úmrtí, případně náboženské a státní svátky?

Symboly

Se skupinou prodiskutujte různé symboly a symbolická gesta. Zaveďte řeč na konkrétní symboly a jejich význam. Na jaké symboly se v Projektu krokus odkazuje?

Připomeňte si Mezinárodní den památky obětí holocaustu

Mezinárodní den památky obětí holocaustu připadá každoročně na 27. ledna. Představuje ideální příležitost k tomu, aby se mládež podělila o své zkušenosti s Projektem krokus i o své poznatky o holocaustu. Zeptejte se žáků, jak by chtěli tento významný den oslavit. Mohou si například připravit vystoupení s četbou, recitací poezie a hudbou, kterého se zúčastní celá třída, skupina, případně škola. Další možností je například speciální obřad. Může to být něco jednoduchého, například zažehnutí sváteční svíčky na památku šesti milionů Židů zavražděných v holocaustu, jakož i všech ostatních obětí. Vhodnou příležitostí ke společnému povídání a rozjímání o holocaustu je také ranní shromáždění všech žáků školy. Účastníci projektu jistě přijdou s celou řadou nápadů a návrhů, jak Den památky obětí holocaustu připomenout, dostane-li se jim pobídky. Je pěkné, když tyto aktivity vycházejí přímo od žáků. Informace a fotografie vyvěste na Facebook do skupiny The Crocus Club.

Vlajky a mapa

Diskuze

Pro tuto aktivitu je ideální, když se všichni posadí do kruhu. Zahajte diskusi o předsudcích, diskriminaci a šikaně, aby si účastníci uvědomili, jak důležité je chovat se ke každému ve třídě či ve skupině, ve škole a v životě vůbec s tolerancí a respektem. Holocaust nezačal koncentračními a vyhlazovacími tábory, ale slovy, posměšky a šikanou.

Četba: Přečtěte si jeden z příběhů ze seznamu četby a pobavte se o něm.

Paměť: Abychom nezapomínali, musíme přemýšlet a jednat. Když přemýšlíme o tom, co jsme se dočetli a dozvěděli, a také o tom, co jsme udělali, zarývá se nám to do paměti.

Přemýšlíme: Díky účasti v Projektů krokus myslíme na děti, které byly zavražděny v holocaustu.

Jednáme: Na památku těchto dětí sázíme cibulky žlutých krokusů.

Vzpomínáme: Když krokusy rozkvetou, znovu nám děti připomenou a my si vzpomene, jak tyto děti zemřely.

Aktivita

Takto vypadala Evropa v roce 1930. Které země byly okupovány nacisty?

Vybarvěte je jednou barvou.

Dokážete najít svoji vlast?

Zapojila se vaše země do války?

Nebo zaujala neutrální postavení?

Slova

Vytvořte plakát se seznamem kladných a záporných slov, která vás napadnou při práci na Projektů krokus a při výkladech o holocaustu.

Odlište kladná a záporná slova barvou.

Proberte se žáky význam všech slov. Každý týden přiřpte na seznam nové slovo.

Roztřídte slova do dvou bloků, kladného a záporného.

rozmanitost

azyl

diskriminace

rasismus

tolerance

bezpečí

genocida

vyloučení

respekt

inkluze

laskavost

xenofobie

pronásledování

přístřeší

Definice těchto nových slov si můžete přečíst na webové stránce nadace HETI.

SLOVÍČKA

Naučte se tato nová slova:

šikana

diskriminace

předsudky

posměšky

tolerance

Definice těchto nových slov si můžete přečíst na webové stránce nadace HETI.

Evropská unie

Projekt krokus: připomínka holocaustu a poučení pro současnou Evropu odráží principy a hodnoty Evropské unie (EU). Ty se zakládají na dodržování lidských práv a vládě zákona a požadují, aby se všem občanům Evropské unie dostalo téhož uznání nezávisle na etnické příslušnosti, sexuální orientaci, zdravotním postižení či náboženském vyznání. EU zavedla opatření, která občany chrání a zároveň jim zabraňují škodit ostatním.

Vlajky členských států v sídle Evropského parlamentu ve Štrasburku.

Evropané si nepřejí, aby ještě někdy došlo k něčemu takovému, jako byl holocaust. Od založení Evropské unie (původně Evropského hospodářského společenství) v padesátých letech dvacátého století dokázala Evropa většinou zabránit dalším válkám i krveprolití a zároveň zajistit relativně mírumilovné soužití i se svými sousedy. Evropská unie, která byla pod tímto názvem založena podepsáním Maastrichtské smlouvy v roce 1993, posiluje mezi členy vzájemný respekt a toleranci, a tak se snaží zajistit všem svým občanům bezpečné prostředí a rovnoprávné postavení. Projekt Krokus se zaměřuje jak na připomínání památky holocaustu a osvětu o něm, tak na prohlubování povědomí o nebezpečí nenávisti, diskriminace a předsudků. Účastí na Projektu krokus se občané dozvídají více o evropské minulosti, lépe si uvědomují dnešní důležitost Evropské unie a také více oceňují sjednocení Evropy na základních principech.

Připomínání památky a vzdělávání

Projekt krokus zvyšuje obecné povědomí o evropské historii a paměti i o hodnotách Evropské unie, a tím se zasazuje o mír, usmíření a blaho všech evropských občanů. Konkrétně podporuje všechny účastníky v tom, aby své zkušenosti s projektem sdíleli na facebookovém fóru The Crocus Club, navazovali nová přátelství a vážili si všech členů. Díky tomu si účastníci projektu uvědomí, jakou roli hraje Evropská unie při obraně demokracie a svobody. S tím, jak každý rok narůstá počet účastníků v Projektu Krokus, zvyšuje se i počet vysazených krokusů. Doufáme, že žluté krokusy nakonec pokvetou po celé Evropské unii. Budou připomínat tragické roky holocaustu i děti, které v něm zahynuly, a zároveň budit naději a podporovat přátelství.

Bilingvální střední škola Mikuláše Koperníka, Kolobřeh, Polsko

Střední škola Nikolaj Katranova, Svištov, Bulharsko

Aktivity

Členské státy
Evropské unie

Vlajky

Poznáte vlajky jednotlivých evropských zemí?

Vyhledejte země na mapě Evropy.

Dokážete najít Českou republiku?

Vytvořte seznam hodnot a základních principů Evropské unie.

Pro více informací naskenujte QR kód nebo navštivte web european-union.europa.eu.

Další knihy a zdroje

Dětem a holocaustu se věnuje mnoho knih. Některé pojednávají o skutečných životních příbězích a jiné jsou smyšlené. Irská nadace pro osvětu o holocaustu doporučuje všem pedagogům, kteří chtějí s dětmi číst o holocaustu, aby si všechny publikace nejdříve sami přečetli a posoudili jejich vhodnost. U dětí do dvanácti let doporučujeme číst knihy ve třídě jako skupinovou aktivitu. Učitelé budou mít jistě zájem pracovat s příběhy, které zvláště promlouvají k dětem v té které zemi. I v tomto případě doporučujeme pečlivě zvážit vhodnost všech materiálů, které žákům hodláte předložit. DVD a webové stránky by se měly používat jen pod dohledem dospělého.

Filmy

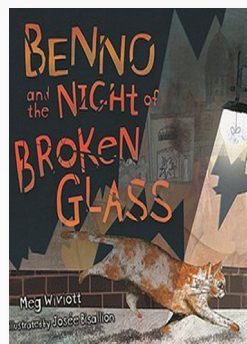
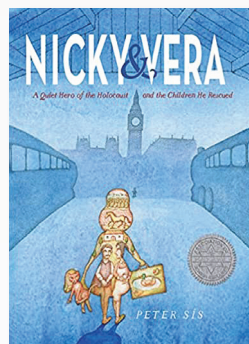
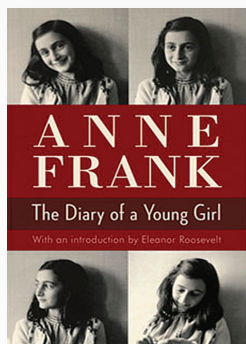
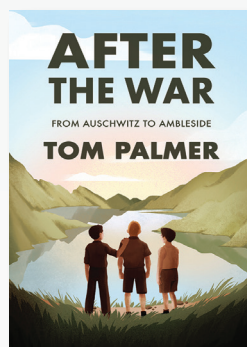
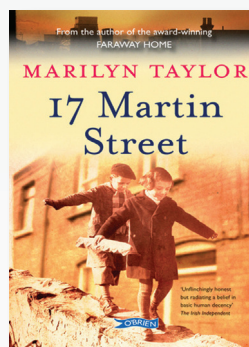
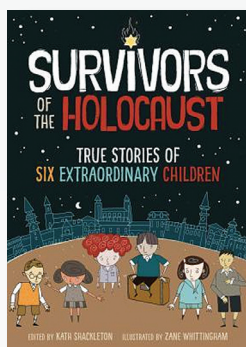
Doporučujeme, aby žáci do patnácti let měli na promítání všech filmů o holocaustu zajištěn dospělý doprovod. Důrazně doporučujeme připravit žáky na film předem a po zhlédnutí s nimi snímek znovu prodiskutovat. Dokument o Anně Frankové, nazvaný Krátký život Anny Frankové, mapuje mocenský vzruch nacistů a pronásledování evropských Židů. Objednat si jej můžete u nadace Anne Frank Trust UK.

Knihy

Seznam četby vypracovaný nadací HETI pro různé věkové kategorie najdete na QR kódu.

Seznam četby vhodný pro děti a mládež si můžete prohlédnout zde.

Klub krokus

Staňte se členem naší facebookové skupiny, kterou jsme nazvali The Crocus Club. Můžete v ní sdílet své fotky, příběhy a nápady s ostatními účastníky Projektů krokus z celé Evropy.

Webové stránky

O holocaustu pojednávají stovky webových stránek. Než je předložíte mládeži, měl by je nejprve zkontrolovat dospělý. HETI doporučuje například tyto webové stránky:

holocausteducationireland.org

remember.org

yadvashem.org

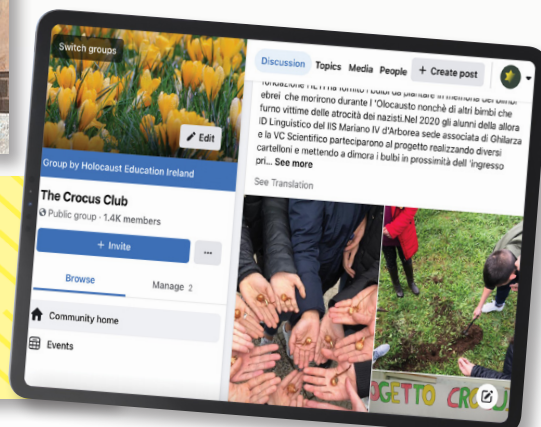
iwm.org.uk

ushmm.org

holocaust.org.uk

galiciajewishmuseum.org/en

sfi.usc.edu

Útrapy uprchlíků za holocaustu a dnes

Kdykoliv vypukne válka, konflikt, hladomor anebo dojde k záplavám či jiným přírodním katastrofám, lidé často prchají a hledají bezpečné útočiště v jiných zemích. V roce 1938 nabylo pronásledování Židů v Německu a Rakousku na krutosti do té míry, že se Židé zoufale snažili odejít ze země. Americký prezident Franklin D. Roosevelt v obavě, že vypukne židovská uprchlická krize, svolal do francouzského Évianu mezinárodní konferenci. Pozval na ni 32 zemí a požádal je, aby souhlasily s přijetím židovských uprchlíků, žádný ze států však k tomu nesvolil. Židé uvízli v hranicích svých zemí a většina z nich do konce války zahynula.

Ukrajinským uprchlíkům je v Krakově nabídnuto jídlo, oblečení, přístřeší, 2022.

Dnes v Evropě žádají o azyl statisíce lidí a politici předáci evropských zemí se snaží najít způsob, jak jim pomoci. Zorganizovat přijetí tak velkého počtu příchozích najednou není jednoduché, ale evropské země nechtějí opakovat dřívější chyby. Snaží se najít cestu, jak pomoci lidem, kteří utíkají před válkou, hladomorem a pronásledováním. Mnoho mladých studentů uprchlo před válkou, represemi, hladomorem a jinými útrapami. Měli bychom si toho být vědomi a řešit tyto problémy s citem.

Holocaust a jiné genocidy dvacátého století

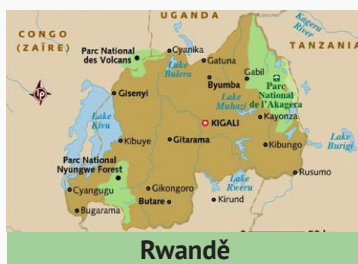
Pojem holocaust se označuje jeden konkrétní případ genocidy, totiž bezprecedentní pokus vyhladit v Evropě židovský národ a vymazat veškeré stopy židovské kultury, historie a paměti. Za holocaustu probíhala též genocida Romů a tisíce dalších padly za obětí nacistickým zvěrstvům. Dvacáté století bylo svědkem i dalších genocid:

- V letech 1915 až 1923 Turci zavraždili v Arménii přes milion lidí.
- V sedmdesátých letech dvacátého století povraždili rudí Khmerové v Kambodže odhadem dva miliony obyvatel.
- V roce 1994 ve Rwandě zavraždili vyznavači extrémistické ideologie zvané Hutu až 1 milion Tutsiů.
- V roce 1995 došlo v bosenské Srebrenici k masakru přibližně osmi tisíc bosenských mužů a chlapců muslimského vyznání.

Ve všech případech genocidy se lidé stávají terčem pronásledování pro svou národnost, náboženskou, kulturní či politickou příslušnost nebo sexuální orientaci. Ke genocidě dochází, když se včas nepodaří zabránit diskriminaci, rasismu a nenávisti a když jsou lidem upírána jejich lidská a občanská práva. Z tohoto důvodu je důležité, abychom se navzájem respektovali ve své odlišnosti a nesouhlasně pozvedli hlas pokaždé, když se staneme svědky nespravedlnosti.

Arménie

Rwandě

Kambodža

Bosna-Hercegovina

SLOVÍČKA

Naučte se tato nová slova:

občanství

konflikt

demokracie

lidská práva

usmíření

represe

povinnosti

Definice těchto nových slov si můžete přečíst na webové stránce nadace HETI.

Od dob holocaustu se po celém světě odehrálo mnoho genocid.

Clifton House, Lower Fitzwilliam Street, Dublin D02 XT91, Ireland

T: +353 1 669 0593

E: info@holocausteducationireland.org

holocausteducationireland.org

 [HET_Ireland](https://twitter.com/HET_Ireland) [holocausteducationireland](https://www.instagram.com/holocausteducationireland)

 [Holocaust Education Ireland](https://www.facebook.com/HolocaustEducationIreland)